

Dok govori – stvara

Više nije dovoljno samo opisivati prirodu, potrebno ju je i (od)braniti. Mlada umetnica Natalija Ribović je to prepoznala i svojim umetničkim delima, konceptualnim izložbama, radionicama i performansima opominje da je pravi trenutak za spasavanje naše planete, ali i za povratak našem istinskom, prirodnom biću

Duh, Priroda i Tehnologija tri su dela harmonije potrebne za balans u 21. veku. Kako bismo postigli i održali tu ravnotežu, moramo da prevaziđemo razlike

u religiji, rasi i ideologiji, te da izađemo iz okvira materijalizma, poruka su Natalijinih projekata, a njen slogan da smo svi umetnici (EVERYONE IS AN EARTHIST) koji treba da deluju u skladu sa prirodom podseća nas na još nešto: mašta nam je neophodna kako bismo Zemlji povratili silom oduzetu lepotu i sjaj. Umetnost **Natalije Ribović** više nije samo predmet, izložba, knjiga, ona postaje deo svakodnevice – biljke koje se sade u galeriji, svetlost koja se prelama kroz haljinu od folije, pesme koje nastaju pod suncem – ona postaje povratak prirodi, sopstvenoj harmoniji i istinskoj nežnosti.

"Ovde se susreće govornik sa posmatračem u istinitom svetlu"

Nataliju sam prvi put čula preko telefona. Glas nežan i topao, sa akcentom osobe koja je dugo živela u inostranstvu. Pun znatiželje, dečje otvorenosti i iskrenosti. "Želela bih da

vam pokažem svoju knjigu koja je vidljiva na suncu. Kada ga nema, nema ni sadržaja..." Vidljivo postaje nevidljivo. Nevidljivo obasjano svetlošću postaje vidljivo. Iako mi je objasnila proces nastanka takvog dela, pomaljanje slova sa praznine papira, brzo a opet suptilno pojavljivanje stihova pod zracima sunca i njihovo nestajanje u tami dok sam držala knjigu "Pustiti sve čarobnim šapićem" bilo je posve novo otkriće. Poput susreta sa pravom Alisom iz bajke Luisa Kerola koja mi je donela suvenir iz svog sveta. Osetila sam se kao da u rukama držim vilinski prah. "Poezija-pesme nastale su u trenutku kada sam se vratila iz Japana 2011. godine, nakon katastrofe u Fukušimi", kaže Natalija. "Kada se sve okrenulo za 180 stepeni. Kada je priroda V I K N U L A i sa sebe otresla nešto što joj ne pripada. Tada sam se osetila kao astronaut u vasioni bez gravitacije, lebdeći. Bez tla pod nogama. Osluškiivala sam ono što mi se dešava i sve to je postalo supstanca ne-vidljive knjige".

Natalija je rođena u Novom Sadu, 1976, a studije umetnosti završila je u Beču. Dugo je živela i radila u Japanu, dok je zemljotres i katastrofa koju je izazvao nisu vratili u Evropu, sa jednim koferom, kako kaže. To je bio moment kada je životna forma nestala i kada je Natalija-astronaut dopustila da reči same teku iz nje, kao vodopad, kaže, dok se nalazila u zelenom okruženju - u prirodi.

Kao metaforu za poruke o prirodi Natalija je još ranije izabrala zeca, jer je veoma osetljiv i brzo reaguje na klimatske promene. Stidljivi i nežni, zečevi su poput savremenih ljudi, sa neograničenom kreativnom moći, ali pomalo preplašeni i izgubljeni u ponudi današnjice. "EVERYONE IS AN EARTHIST

Knjiga pesama i crteža Natalije Ribović "Pustiti sve čarobnim šapićem" je trojezična, na nemačkom, rusinskom i srpskom, štampana u fotohromatskoj boji i sadržaj se pojavljuje pod zracima sunca

jeste priča nastala pre knjige pesama, a ispričana je tokom sedam godina u Japanu za više od 35.000 dece u okviru radionica, izložbi, performansa... Svake godine nastaje nova priča o novom zecu i dodirivanje sa svetom ide dalje...", kaže Natalija. "Za outdoor firmu "The North Face" kreirana je dečja kolekcija sa zečevima "7 NATURE USAGI" projekta. To je veoma uzbudljivo - u milionskom gradu sresti dete koje nosi "tvoju" majicu. Ono ne zna priču, ali priča je tu - materijalizovana. Vizija postaje ideja, ideja se materijalizuje i počinje da živi svoj život negde tamo, stvarajući nove živote...", priča Natalija, koja u pristupu ljudima, ovom nama taktično znanom svetu podseća na dete koje se, čisto i povezano sa planetom, prikrada odraslima i posmatra njihovu realnost. "Posle povratka iz Japana 2011. nastaje izložba "7 Nature Usagi" u "Neue Galerie Hoehmannhaus" u Augsburgu, gde su predstavljeni: video-rad, crteži, performans "Black Usagi", instalacija i knjiga. U okviru izložbe objavljen je katalog "7NU" od strane H2 Kunstsammlungen und Museen Augsburg."

Poruke o reciklaži i potrebi da se zaustavi uništavanje planete utkane su tvoje performanse. Da li je za tebe umetnost način na koji vidiš stvari, ali i način da ih promeniš?

"Menjanje je kretanje, kao i reciklaža. Umetnost je komunikaciono sredstvo koje može da izrazi temu na direktan, neposredan način. To je jedna od komponenti u izrazu umetnosti."

U univerzumu je sve poznato. Novo nam je samo ono što tek prepoznamo. Kako lutaš ovim univerzumom? Šta upoznaješ a šta prepoznaješ?

"Da naočare koje nosimo nosimo naopačke. Odnosno, da reflektna stakla budu sa unutrašnje strane, okrenuta prema nama, te da se ogledamo u njima. A boja neka bude okrenuta ka spolja - u okviru naočara. Upoznajem dragocenost živog sveta, onoga što nosimo u sebi, a to je sve što nas pokreće, i to se prepoznaje."

Čini se da svojim delima i performansima želiš ne samo da pokažeš svoju umetnost već i da njome naučiš publiku, da je edukuješ i pokažeš kako svi možemo biti umetnici u službi prirode. Da li to jeste tako?

"Moji performansi su nagoveštaj, i rađaju se u trenutku samog delovanja - akta. I sa dodiranjem publike oni postaju. Kao tkanje, između potke i osnove

"Mi smo jedno veliko ogledalo u kome se ogledamo i reflektujemo. Priroda je konstantna linija i kroz njeno kruženje sve se spaja - kreativnost koja bivstvuje u nama"

nastaje leteći tepih na kome svi letimo. Zar ne? To više ne pripada meni, to pripada c e l i n i. To prolazi kroz mene, ja sam provodnik koji prima i prožima. To je imaterijalno. Edukacija je, nazovimo to akcijom, mogućnost jednog pokušaja koji pokušava da se pokušava."

"Upoznajući drveće, razumem značenje strpljenja. Upoznajući travu, više cenim otpornost", reči su Hala Borlanda. Šta ti bolje razumeš upoznajući prirodu?

"Da je sve u NAMA! Samo da osluhnemo/ osluškujе nas mikrokosmos koji nagoveštava naš sledeći korak, ili salto koji svakodnevno pravimo. Jer mi smo jedno veliko ogledalo u kome se ogledamo i reflektujemo. Priroda je konstantna linija i kroz njeno kruženje sve se spaja - kreativnost koja bivstvuje u nama. Zdravo, Hale Borlandu!"

Ko su protagonisti tvojih vizija i šta oni znače?

"To su BAKA, simbol prirode, ZEC, simbol tehnologije, i GIOVANNA, simbol kosmičkog asistenta- duha. Baka kao mudrost i koren života, zec kao reproduktivna životinja poput tehnologije čije kretanje ne možemo da pratimo tom brzinom, i Giovanna – duhovnost - vezivno tkivo između prirode i tehnologije. Oni zajedno otvaraju novi prostor, u kome smo mi kao društvo spremni da uđemo u "sopstveni unutrašnji vrt" i prošetamo njime."

Kako vidiš budućnost planete i čovečanstva?

"Da materija postane ne-materija/imaterialna komunikacija života i samog življenja koje se odvija i u drugim frekventnim sferama, a mi smo TU. Da stvari koje imamo, posedujemo, pustimo".

*"Odjednom sve je bilo jasno
i nevidljivo ništa"*

Tokom sunčanog dana kada smo slikali Nataliju za ovaj intervju knjiga "Pustiti sve čarobnim štapićem" šetala je od ruke do ruke, tražili smo sunčeve zrake i nasumice je otvarali da pročitamo šta nam poručuje. Knjiga je trojezična, na nemačkom, rusinskom i srpskom, štampana u fotohromatskoj boji, a u jednostavnosti svog vizuelnog identiteta krije mudrost univerzuma, njegov jezik koji teče kroz sve nas. Pesme su tog dana delovale poput malog proročišta - svako je pročitao tačno ono što mu se u tom trenutku slagalo sa životnom situacijom. "Šta poručuješ svojom vidljivo-nevidljivom knjigom "Pustiti sve sa čarobnim štapićem", pitala sam je.

"Poručivanje? Jedinstvo. Buđenje iz našeg sna. Da izvučemo naše kosmičke antene, da budemo svesni svakog trenutka u kome se nalazimo. Da je sunce tu isto kao sveže ceđena limunada, krik deteta, bake koja traži orijentaciju u prostoru, da znak pitanja može biti izazov, i da je to što se dešava na relaciji tehnologija, priroda i društvo uspostavljanje ravnoteže, da poletimo tamo gde nas naše dubinsko "NAŠE" vodi, čak ako je to neprovereno i neispitano, ali da uvek znamo da možemo da se vratimo u bakinu baštu i jedemo prirodan paradajz. Ne-vidljiva knjiga može biti polazna tačka čarobnosti u kojoj živimo i čarobnost prostorne poljane, kao prostorni eksperiment, ispred koje stojimo, koja nas doziva - priziva da d o - ž i v i m o".

Knjiga je nastala nakon duge portage za izdavačem tako zahtevnog projekta. Izdavačka

PROCES - PUTOVANJE

Natalija Ribović je rođena u Novom Sadu. Završila je srednju umetničku likovnu školu "Bogdan Šuput" u Novom Sadu a studije na "Universität für Angewandte Kunst u Beču, kod profesorka Brigitte Kowan. Učestvovala je u projektima CCA-Center for Contemporary Art, Research Program, Kitakyushu (Japan); Politecnico di Milano, Facolta di Architettura e Societe Milano (Italija); Deutsche Meisterschule für Mode und-Kommunikations Design München (Nemačka). Inicijator je projekta Earth Platform POWWOW-aea/? Nature Usagi u Tokiju. Predstavljena je na izložbama u Japanu, Nemačkoj, Austriji, Italiji, Engleskoj, Španiji, Koreji, Indiji, Maroku i na Islandu. Živi i radi u Beču i Augsburgu. Više o njoj saznajte na sajtu www.natalijaribovic.com.

kuća Ruske slovo, MAK iz Novog Sada odgovorila je na taj izazov. "Taj koloritno - tehnološki aspekt u dodiru sa suncem primaran je kao i sam kontent knjige", kaže Natalija. "Četrsto primeraka je podeljeno deci u školama, kulturnim institucijama širom Vojvodine i Srbije, a nakon toga je od 10. aprila do 17. maja u Beogradu, u Austrijskom kulturnom forumu usledila izložba nazvana "Pustiti sve sa čarobnim štapićem".

Koliko razumevanja imaš u Srbiji? Prepoznaju li ovde kvalitet tvojih radova i ideja kao što je to u inostranstvu?

"To se odvija paralelno. Svest se budi na zemaljskoj površini, ona postaje bezgranična i univerzalna i njen dojam je u infinito prostoru. Srbija je otvorena i pozdravlja ovu "ideju stvaralaštva" kao i Angola, Japan, Nemačka, Austrija itd..."

Koji su budući projekti?

"Black Usagi"- crni zec. Bajka za 21. vek/ za sve generacije. Nastala je 2007. U kreiranju učestvovala je Toru Fijuta u Japanu i kroz vremensku liniju vizualizovala se u raznim medijima, poput crteža, radionica, story tellinga, instalacija, performansa, analognog pozorišta, (japanski kamishibaye). Ove

godine biće realizovana kao nova forma prilagođena televizijskom mediju "vizualna animacija" koja u sebi nosi duh, prirodu, tehnologiju i pravi salto u našem društvu - na ovoj planeti. Radio Televizija Vojvodina (RTV), program na rusinskom jeziku snimio je celu priču koja će biti emitovana u oktobru, sa željom da se predstavi ne svim jezicima ove planete. Kao i putujuća izložba ne-vidljive knjige "Alles loslassen mit dem Zauberstab" / "Pustiti sve sa čarobnim štapićem" kroz svet".

"Čovek koji sneva ne želi biti buden"

Sve što radi Natalija doživljava kao pulsirajući moment, a svaki otkucaj pulsa jedan je izraz - knjiga, pokret, linija, crtež, reč... Sve što radi Natalija radi srcem. Ona, za razliku od Alise, nije zbunjena ovim svetom toliko različitim od nje. Ona čak i ne želi ciljano da ga menja. Natalija živi, govori i misli u sadašnjem vremenu. Ona oseća i vidi kada srca igraju od radosti. Otvoreno kaže ono što bi mnogi prećutali i sakrili iza filtera društvene prihvatljivosti. Dok govori - Natalija stvara. Za nju je sve ovo treptaj i inspiracija za kosmički ples. A promena se dešava sama. Širenjem čiste ljubavi.

O čemu sanjaš?

"Život je kao San - San je kao Život. O tome da ne-vidljivo postane vidljivo i da deca- kosmički asistenti i deca u nama još više začaraju vrtove, gradove, reke, planine i da živimo kroz IGRU. Jer, igra može biti "prostorna akcija" ili "istraživački tunel", stvaranje nove realnosti, dimenzije koja može da nas iznenadi i dozove novu igru!

"Svi putevi su lepi" - Danilo Doroghazi S

POETSKE SLIKE KAO MARGINALNA
BELEŠKA JEDNOG UNIVERZUMA

"Šta evociraju crteži i poezija Natalije Ribović? Simbiozu između zamisli i predstave. Detalji susreta, osećaj za blizinu. Biti zajedno. Istraživanje realnosti kroz igru od; biti odrastao, vreme odrastanja i posle odrastanja. Nema potrebe za panikom. Momenti osećaja, koji su preneti na papir ponekad traju duže, a ponekad kraće. Oni se menjaju od stranice do stranice, od lista do lista, i odjedanput nestaju. Mitske figure prodiru slikovito u center opažanja bića iz kosmosa umetnice, koje stoje kao pitanje za moguću realnost - Nauka i Tehnologija koje pokušavaju da se u njoj istraže. Redukcija forme u slici i tekstu ostavlja prostor za Novo, za Nepredvidivo, potvrđuje jasnu prisutnost Individue, koji se potvrđuje. Bez kritike ideologije i političkog uslovljavanja. Ono što daje značaj, su međuljudski susreti u njenoj bezbrižnosti. Želja za savršenim postojanjem bez ometanja, i bez nasilne intervencije. Problematično postaje nevidljivo - pustiti sve sa čarobnim štapićem".

Walter Seidl (kustos)

"Moji performansi su nagoveštaj, i rađaju se u trenutku samog delovanja - akta. I sa dodiranjem publike oni postaju. Kao tkanje, između potke i osnove nastaje leteći tepih na kome svi letimo. Zar ne? To više ne pripada meni, to pripada c-e-l-i-n-i", kaže Natalija o svom radu